

- Den voksne lærende, herunder forskning vedr. sammenhængen mellem livshistorie, adgangen til voksenuddannelse og læring
- Læringsmiljøer, pædagogisk praksis og teori, herunder klasserumsforskning samt forskning vedr. fjernundervisning
- Voksenuddannelsernes betydning for social integration og lokalpolitisk handlingskompetence
- Voksenuddannelsespolitik og -reform, herunder forskning i forvaltningssystemernes udvikling og forandring.

Programforslaget, hvortil der er afsat 9 mio. kr., skal ses i sammenhæng med planerne om en omfattende forøgelse af indsatsen på voksenuddannelsesområdet, idet der planlægges revision af lovgrundlaget i den kommende folketingssamling. Der tilknyttes fageksperter fra andre nordiske lande og etableres en sammenhæng i programadministrationen med programmet vedrørende udvikling af de menneskelige ressourcer i arbejdslivet.

3.3. *Forskning i byudvikling, -integration og -økologi*

Som følge af et samspil mellem by-, erhvervs- og befolkningsudviklingen siden 1950'erne - herunder stigende koncentration af indvandrere, flygtninge og personer med sociale problemer - kan man konstatere en tendens til forslumning og social udstødning af stadig større befolkningsgrupper. Dette er et problemkompleks, som især har optaget regeringens byudvalg. Sundhedsmæssige aspekter bør inddrages i det omfang, det er fagligt forsvarligt.

Samtidig har byens arkitektur og urbane livsformer tiltrukket sig fornyet opmærksomhed, hvorfor den moderne byudvikling er en stor udfordring for dansk arkitektur og byplanlægning. I forbindelse hermed er der grundlag for forskning i byplanlægningens bidrag til et bedre bymiljø, byøkologi, byernes grønne struktur samt det generelle planlægningsbidrag til flersidig arealanvendelse m.v.

Der er behov for at sammenfatte og udvikle nye tværfaglige teorier og metoder, som kan tjene til politiske og administrative planlægningsinstrumenter inden for fysisk byudvikling, befolkningsmæssig og social integration, byøkologi samt bygge- og boligforskning. Derfor foreslås dels (og hovedsagelig) et bredt integrationsforskningsprogram administreret af de statslige forskningsråd, dels en styrkelse af de offentlige sektorforskningsmiljøer på området, herunder Forskningscenteret for Skov og Landskab, Statens Byggeforskningsinstitut og Kort- og Matrikelstyrelsen. Der afsættes 11 mio. kr.

3.4. *Børns vilkår og velfærd*

Der er en stigende bekymring for børns liv og opvækst i et samfund præget af øgede sociale og kulturelle modsætninger, tendens til ghettodannelser, vold og et stigende krav til individets evne til at lære og til at forandre sig. Samtidig er den danske tradition inden for børne- og ungdomsforskning meget beskeden i forhold til for eksempel de øvrige nordiske lande. Dette øger behovet for en særskilt satsning på børns vilkår og velfærd i et tværfagligt forskningsperspektiv.

Der tilrettelægges på denne baggrund et forskningsprogram, hvor der afsættes 9 mio. kr. under de berørte forskningsråd med fokus på bl.a. følgende temaer:

- Børnesocialisering og institutionalisering, herunder etablering af en forløbsundersøgelse (database), der kan afdække dynamikken i børns opvækst
- Børnekultur, medier og ny teknologi, herunder virkningen af voldsoplevelser og -indtryk
- Børn og unges magt, afmagt og reaktionsmønstre.

3.5. *Sundhedsforskning*

Der afsættes 25 mio. kr. til fremme af offentligt-privat samspil inden for sundhedsforskning, herunder forskeruddannelse. Midlerne udbydes som basismidler til to murstensløse centerdannelser inden for hhv. neuroforskning og forskning i vækst/regeneration, hvor Danmark besidder såvel industrielle som forskningsmæssige styrkepositioner. Konsortier af offentlige forskningsinstitutioner og virksomheder kan søge basismidler under krav om medfinansiering. De deltagende offentlige institutioner skal bidrage med egne ressourcer i et omfang svarende til basismidlerne, mens virksomhederne skal bidrage med virksomhedsrelevante projekter m.v. svarende til 40 pct. heraf.